

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 17. Quid præterea notandum sit circa delectationem morosam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42521

utramque sententiam probabilem fatetur
 air, delectationem videri mortalem, nisi
 rem actum simplicis displicentiae circa illam
 cias; etsi efficaciter animum ad alia adven-
 negligas, cum facile possis, & speres te tali
 do posse depellere. V. Laym. l. 1. t. 3. c. 6.

A D D E N D A.

77. Q. 17. Quid praeterea notandum sit circa de-
 lectionem morosam. R. seqq.

§. 1. Delectatio morosa secundum dicta
 1. n. 889, est gaudium quoddam seu compla-
 tia, quam quis habet in aliquo objecto, quod
 cere non vult, nec vult à quoquam fieri, attamen
 sibi in illo complacet: Et secundum Ovi-
 pecc. contrav. 4. n. 5. dicitur delectatio, quod
 dilatationis cordis, secundum illud *Isaie 6.*
bis & affluet, & mirabitur & dilatabitur cor tuum.
 am dicitur lætitia, quia affert quandam qua-
 titudinem cordis, uti notat Alb. M. De moro-
 animal. l. 1. c. 1. Potest autem delectatio morosa
 esse bona vel mala, prout objectum illius est
 num vel malum, usus tamen nunc obtrun-
 sumatur pro delectatione mala. Item potest
 vel de objecto turpi, quale est fornicatio, vel
 objecto non turpi attamen malo, vel intrin-
 ratione sui, uti est occisio inimici, vel tantum
 trinscè ratione prohibitionis, uti est com-
 carnium die Veneris. Quod autem dicitur
 delectatione morosa circa objectum malum
 idem cum proportionem intelligi debet de tri-
 tia morosa circa objectum bonum, uti si-
 erifetur de gloria Dei, de bono proximi, de
 bono posito à se vel alio. Cur autem talis de-

etatio appelletur morosa, dictum est l. 3 p. 1.
n. 889.

§. 2. Bene distinguenda sunt hæc 4., delectatio de malo, delectatio de cogitatione mali, delectatio de cogitatione mala, delectatio de modo, quo fit malum. Delectatio de malo vel de cogitatione mala semper est mala, quia est de objecto malo. Delectatio de cogitatione mali potest esse bona, sic enim Deus complacet sibi in cogitationibus peccatorum, & potest quis delectari aspectu artificiosæ picturæ, quamvis res picta displiceat. Idem est de delectatione circa modum, quo fit malum, ut si delecter de modo, quo alius malo pronus cecidit in lutum, quo ebrius tremule incedit, quo mulieres rixantes se mutuo impetunt; hæ enim delectationes, per se loquendo, non sunt peccata, ut cum communi *Suar. de pecc. d. 5. f. 5. n. 7. Sanch. In Dec. l. 1. c. 2. n. 4. Opied. n. 43.*, quia tendunt in circumstantiam vel modum ab objecto malo distinctum, & de se non malum. Quod si circumstantia vel modus de se esset malus, idem dicendum foret de delectatione circa hæc, quod dicitur de delectatione circa objectum malum: Signum autem, quod quis delectetur re cogitatâ & non solâ cogitatione rei, vel modo, quo fit, est hoc imprimis, si delectetur, & nihil cogitet de cogitatione sua vel de modo, quo res fit, si enim esset de his delectatio, deberet esse horum cognitio, cum voluntas non feratur in incognitum. Deinde si non delectetur simili cogitatione vel simili modo occurrente circa res bonas, v. g. si plus delectetur arguto dicto vel facto, quando pro objecto habent aliquid turpe, quàm quando habent aliquid

aliquid honestum, manifestum signum est de
stationem tunc ferri, non in solam cogitationem
aut modum, sed etiam versari circa objectum
cogitatum. Præterea si quis libenter loquatur
objectis ejusmodi, vel libentius studeat aut
euletur circa illa, quam alia; vel illa, quæ aut
legit, videt, interpretetur in ordine ad illa,
signum est, quod pronus sit ad delectationes
talium objectis, unde in dubio, an talis homo de
lectetur etiam de objecto, an de sola cogitatione
objecti, vel de modo, quo fit, præsumi debet
quod delectetur etiam de objecto.

79. §. 3. Si delectatio de objecto malo directe
dat in ipsam malitiam, v.g. si quis delectetur
in damno proximi, quia damnum ipsius est, comestio
ne carnis, quia est prohibita; furto, quia est
offensivum Dei, clarum est semper esse peccatum
ut omnes tenent cum *Arr. de pecc. d. 47. n. 1.*
quia talis virtualiter habet voluntatem efficiendi
eam, quæ vult malitiam objectivam, non quæ
eam intendat propter seipsam, nemo enim vult
malum ut malum, sed sub aliqua ratione boni
accusamen fertur in malitiam veluti objectum ma-
teriale intentum, ergo in actum refunditur ma-
litia formalis, respondens malitiæ objectivæ
gravi vel levi, in quam tendit actus; imò cum
actu aderit odium proximi vel Dei, aut etiam
communiter contemptus legis, & sic erit mortale,
secundum dicenda *n. 242.*, quamvis forte
de objecto secundum se non graviter malo.

80. §. 4. Si malitia per cognitionem possit se-
rari & reipsa separetur ab objecto, tuncque de-
lectatio feratur in aliquod bonum physicum
quod est in objecto, per se loquendo, non est

peccatum

peccatum, uti si quis delectetur esu carnum die Veneris, cognoscendo veluti non prohibitum; ratio est, quia delectatio non fertur in objectum, prout à parte rei est, sed prout apprehenditur, ergo si feratur in objectum exercitè & efficaciter præcisum à malitia objectiva, nulla malitia formalis poterit inde refundi in actum, *Sancti. n. 10.*; quod magis declarabitur n. 85., nam talis delectatio fertur in objectum, virtualiter sub conditione, si non sit malum, qualiter concipi potest in plerisque materiis, exceptis illis de quibus n. 87.

Obj. Desiderium objecti mali, v. g. carnum die Veneris, est peccatum, quamvis aliquis vellet præscindere à prohibitione, & optaret abesse omnem malitiam objectivam, ergo etiam delectatio sic erit mala. *R. n. conseq.* Desiderium est actus efficax, qui fertur in objectum, prout à parte rei ponitur cum sua malitia, v. g. qui desiderat comedere carnes die Veneris, quod cognoscit esse prohibitum, vult comestione à se poni, quam supposità lege prohibente scit non posse poni sine transgressionem legis, ergo tendit in aliquid cum oppositione ad legem. E contra delectatio est actus inefficax, & tantum fertur in comestione, prout objectum, seu prout in cogitatione est aliquid, v. g. utile corpori, neque hæc cogitatio infert illa, quæ essent à parte rei conjuncta cum illa comestione, ergo cum comestio in ratione objecti præscindat à malitia, non erit peccatum per simplicem delectationem ferri in illam.

§. 5. Probabilius est, quod delectatio de objecto, non tantum intrinsecè malo sed etiam ma-

lo extrinsecè, sit peccatum mortale aut veniale
 prout est objectum graviter vel leviter malum
 S. Thom. 1. 2. q. 74. a. 5. & 8. Suar. n. 4. Sanchez
 8. aliquè communiter. Nec dissentit Arr. d. 4. q. 1.
 quamvis enim videatur contradicere à n. 5. 1.
 men n. 9. relabitur in hanc sententiam, dicitur
 voluntatem, ut non peccet, debere ferri in
 jectum, à quo intellectus abstrahat malitiam
 prohibitionem. Idem dicit Tann. d. 4. q. 1.
 134. & 137., videturque colligi ex illo Osee
 10. *Facti sunt abominabiles, sicut ea, quæ dilexerunt*
 Ratio autem est, quia qui delectatur objecto
 lo cogitato, approbat illud, uniendo & com-
 mendo suum affectum illi, nemo enim delectatur,
 nisi in hoc, quod ei placet, & quod reipso
 mat, ergo sicuti objectum cogitatum est
 lum, ita etiam delectatio, cum formalis malitiam
 actus desumatur per ordinem ad objectivam
 dicas, non amari opus in re sed tantum in cogi-
 tatione; *Contrà* est, amor delectationis in op-
 cogitato est ejusdem rationis, cujus est amor
 delectationis in opere reipsa posito, cum malitiam
 utriusque desumi debeat per ordinem ad ob-
 jectum, quod idem est in re & in cogitatione,
 ergo sicut amor delectationis circa opus mortale
 ter malum positum in re est mortalis, ita etiam
 amor delectationis circa opus cogitatum.
obstat, quod talis cogitatio objecti sit actus in-
 ficax, nam est quidem inefficax respectu objecti
 re ponendi, attamen respectu delectationis
 objectum intentionaliter præsens, est omnino
 efficax.

Obji. Actus inefficax, qualis est simplex de-
 lectatio, non desumit malitiam ab objecto, et

delectatio circa objectum moraliter malum ,
 (extra materiam veneream , de qua est alia ra-
 tio) poterit esse venialis tantum , ita *Vasq.* d. 111.
 c. 3. & 4. *Merat.* d. 8. f. 1. , quorum sententiam
 probabilem esse dicit *Compton.* d. 105. f. 5. n. 1. ,
 & *Sporer* in *Th. Mor.* p. 1. c. 1. c. 6. n. 23. dicit eti-
 am se valde propendere in eam , & *Opiedo* n. 9.
 citat pro ea plures AA , nec videtur probabilita-
 tem negare *S. Th.* a. 8. O ubi ait , *Quidam dixerunt* ,
quod consensus in delectationem non est peccatum mor-
tale sed veniale tantum , alii verò dixerunt , *quod est pec-*
catum mortale , & hac opinio est communior & verifi-
 milior , ergo *S. Th.* agnoscat probabilitatem op-
 positæ : & consequenter *Suar.* supra nimium dixit
 asserendo oppositam esse improbabilem , uti &
Azor T. 1. l. 4. c. 6. q. 1. , vocando temerariam.
 R. De hoc viderint *Suar.* & *Az* , nos , quod dixi-
 mus , defendimus tanquam probabilius : unde
 ad object. n. antec. , quamvis enim delectatio
 possit esse mala , licet sit de objecto secundum se
 non semper malo , secundum dicenda n. 90. , ta-
 men delectatio tum semper est mala , si sit de ob-
 jecto malo , à quo in delectationem refunditur
 malitia.

Inst. Displacencia inefficax circa rem graviter
 præceptam non est mortale , imò sæpe nullum est
 peccatū , nam Christus habuit displacenciam in-
 efficacem circa mortem sibi graviter præceptam ,
 ergo similiter complacencia talis efficax circa
 rem graviter prohibitam non semper erit mor-
 tale , ita *Vasq.* n. 11. & iterum c. 4. item *Compt.* n.
 2. R. Displacencia inefficax circa rem ut præce-
 ptam graviter , id est , ut positam vel ut ponendam
 secundum legem graviter obligantem , non est

mortale, n, talis enim displicentia censetur
amor transgressionis seu difformitatis gravius
legem: displicentia inefficax circa rem, quæ
viter præcipitur & pro sensu diviso præcepti
non est mortale, c. antec. & n. conseq. Christi
tantum offendit naturalem displicentiam cum
mortem secundum se, præscindendo à præ
cepto, non habuit autem displicentiam circa mor
tem ut præceptam, sensu antè dicto.

82. §. 6. Probabilius videtur, quod delectatio
objecto semper intrinsecè malo, sub conditi
one, si liceret, si non esset malum &c., sit pec
tum grave vel leve, prout objectum in se est, v
si quis delectetur in his objectis, blasphemare
liceret; pejerarem, si Deus permitteret; odissem De
si non esset peccatum; mentiter, si non esset malum
ita Adr. Az. Laym. Suar. n. 10. Sanch. n. 23. Rhod.
d. 1. q. 3. l. 3 §. 3. Loth. tr. 12. q. 2. a. 5. Busem.
relatus n. 66. aliique multi, contra Caj. Sala
Castrop. Ovied Carden. Bonæspei d. 10. n. 47. Her
d. 7. n. 23. Ratio est, quia licet consensus sit con
ditionatus respectu objecti, est tamen absolutus
respectu delectationis circa objectum, quod sem
per est malum, & nunc per cognitionem est pro
sens, ergo ab eo desumit malitiam, uti alix de
lectationes morosæ.

Respondet 1. Oviedo n. 71. per conditionem
intentionaliter separari malitiam. Contrà est
ratio, v. g. blasphemix est semper intrinsecè ma
la, uti supponitur, sed ratio blasphemix non se
paratur, nequidem intentionaliter, ergo non
ratio malitix. Prob. min., nam dicit, blasphem
rem, si liceret, & in hoc objecto delectatur, et
go delectatio tendit in rationem blasphemix
sub

substantem illi conditioni, si liceret, ergo ratio blasphemiarum non separatur, nequidem intentionaliter. Quod si dicas delectationem non tendere in rationem blasphemiarum sed in aliquid aliud, cessat nostra questio.

Respondet 1. Per intellectum fingi ens chymericum, quod sit blasphemia sine malitia, & in hoc ens fictum tendit delectatio propter aliquam bonitatem in eo apprehensam. Contra est, illud ens fictum est blasphemia sine malitia, ergo illud ens fictum est malitia sine malitia, quia blasphemia intrinsecè & semper est mala, uti supponitur, atqui est malum delectari in malitia sine malitia, quia talis reipsa delectatur in malitia, licet fingat non esse malitiam, & consequenter dici possit etiam delectari in non malitia, sicuti qui cognosceret hircum, quem fingeret non hircum, reipsa cognosceret hircum, licet consequenter dici posset etiam cognoscere non hircum, ergo adhuc est malum delectari in illo ente, quod fingitur esse blasphemia sine malitia: & ratio à priori est, quia conditio illa signatè tantum & inefficaciter præscindit malitiam ab illa blasphemia, non autem exercitè & efficaciter, nequidem intentionaliter, cum supponatur esse & manere blasphemiam, quæ hinc concipi non potest sine malitia objectiva, ergo cum intellectus non possit effectivè intentionaliter præscindere à malitia, nec poterit voluntas præscindere affectivè, id est, fieri non poterit, quin affectus reipsa feratur in illam malitiam objectivā ab intellectu propositā.

Obj. 1. Mendacium, si esset licitum, est mendacium, quod esset, si poneretur illa conditio, sed si poneretur illa conditio,

mendacium esset licitum, ergo licitè delector
eo. R. Esset licitum & illicitum: licitum si
signatè, illicitum verè & exercitè, uti jam dictum
est.

Obji. 2. Ergo vicissim erit actus inhonestus
si me delectem in hoc objecto, *odissem amorem
Dei, si esset illicitus.* R. Si reipsa à voluntate ex-
ciatur odium, quantumvis inefficax, & sub illa
conditione, c. seq., est enim displicentia de ob-
jecto semper intrinsecè bono & pro nullo casu
odibili aut displicentiâ digno.

§. 7. Multò magis est peccatum, si quis delectetur
tur objecto malo sub conditione, quæ quamvis
poneretur, non auferret malitiam, uti fit in his
*si non essem Religiosus, inebriarem me; si non essem
infernus, furarer; si possem avolare, raperem* hunc
&c. hæc enim conditiones relinquunt totam maliti-
am, quia quamvis non essem Religiosus, adhuc
inhonesta esset ebrietas; quamvis non essem
infernus aut ego volare possem, adhuc inhonestum
esset furtum & rapina: ac tales actus vide-
rentur habere talem malitiam, qualem haberent,
si conditio reipsa esset purificata vel non
adjiceretur. Si tamen quis per talem actum
v.g. per hunc, *si non essem Religiosus, inebriarem me*,
tantum vellet significare, quod judicet, nisi jam
esset in hoc statu, futurum fuisse, ut ob occasio-
nes aliâque incitamenta sæpe se inebriaret, non
ideo significetur affectus ad inebriationem, nisi
tantum erit peccatum, uti nec tum, si tantum signifi-
ficet propensionem ad peccatum, quam in his
circumstantiis vincat, *Sancti. n. 25.*

§. 8. Si quis delectetur hoc objecto,
me determinare vellem vel ad negandam fidem

ad mentiendum, vellem mentiri & non negare fidem, hæc delectatio videtur habere malitiam mendacii, quamvis talis homo absolute nolit mentiri. Ratio est, quia conditio illa non tollit malitiam ab alterutro, sed relinquit utrumque obiectum, sicuti in se est, malum, ergo si sub illa conditione placeat mendacium, placet, & consequenter contrahitur malitia mendacii, uti rectè *Castrop. t. 2. d. 2. p. 12.*; sicuti è contrà si sub illa conditione placeat negare fidem, peccabit contra fidem, quamvis eam absolute nollet negare. Nec obstat, quòd homo habens conscientiam perplexam non peccet, si eligat hoc, quod videtur esse minus peccatum, nam disparitas est, quòd in statu perplexitatis necesse sit alterutrum eligere, uti suppono, hinc prudenter eligit minus: in nostro autem casu necesse non est alterutrum eligi aut placere, sed est obligatio utrumque fugiendi; Videri potest *Sanch. c. 10. n. 25.*, qui non videtur contrarius, tantum enim dicit electionem minoris peccati præ maiore non esse malam, si nempe supponatur necessitas eligendi alterutrum, quæ hic non est. Notandum tamen, si absque affectu & complacentia in alterutro peccato aliquis tantum enuntiative diceret, in tali concursu prudentius eligendum fore mendacium quàm infidelitatem, nullum esse peccatum, uti in simili dictum est n. 83. in fine.

§. 9. Delectatio voluntatis de obiecto secundum se non semper malo, sub conditione, si liceret &c., per se loquendo, non est peccatum, saltem si excipiatur materia turpis. Ratio est, quia delectatio illa potest habere honestum, aut saltem indifferens motivum, cum obiectum sit illius

illius capax; & tunc cadit delectatio super subiectum de intentionaliter separatum à malitia, qua separari potest; sic Religiosus licite dicit, *liceret habere, & haberem divitias, darem eleemosinas*, hic enim actus est honestus, quia habere divitias non est de se malum, & delectatio circa largitionem earum procedit ex motivo misericordie: Item, *si liceret, comederem carnes die Veneris*; comestio eam illa est de se capax motivi saltem indifferentis, & seclusa per conditionem prohibitionis objectum illud non est de se malum. Idem potest esse, si quis se delectet hoc objecto, *si Titius esset hostis in bello, occiderem eum; si esset reus, & ego carnifex, suspendere rem; si Deus vellet Titium mori, etiam vellem occidere*; dummodo conditio removeat omnem malitiam, nam si non ita purificet objectum, quod maneat affectus & delectatio circa occisionem Titii etiam ex privata autoritate, aut si voluntas mortis Titii præcedat volitionem Dei, ita ut velim Deum velle, ut Titius moriatur, recte notat Sanch. n. 30. fore peccatum, & meriti præsumitur esse talem affectum, si aliunde odorem Titium.

36. Dixi 1. *Delectatio voluntatis*, nam si objectum secundum se habeat inhonestatem, uti habet vindicta, furtum &c., delectatio appetitus sensitivi, quæ fit cum alteratione corporis circa talia objecta, non est licita, quamvis ex parte intellectus apponeretur conditio, unde si forte delectatio illa oriatur, peccabit voluntas, si ipsam consentiat, aut si velit delectationem rationalem, quæ hic & nunc esset causa naturalis & necessaria sensitivæ, ita ut hæc ideo censeretur

esse volita ; Ratio est , quia appetitus sensitivus non sequitur intellectum sed phantasiam , atqui phantasia non potest apponere conditionem , cum non cognoscat conditionatè , uti rectè *Sanch. n. 33.* , neque potest præscindere rationem malitiæ à tali objecto , ergo delectatio sensitiva , in quam consentiret voluntas , tenderet in tale objectum absolutè secundum se sumptum , quod est illicitum . E contra tamen , si objectum secundum se non habeat inhonestatē , licita esset etiam sensitiva delectatio circa illud , sub conditione proposita per intellectum , & tale objectum est comestio carniū , sub conditione , si non esset dies Veneris , cum enim illa comestio secundum se non sit inhonesta , appetitus tendet in illam , prout phantasia repræsentabit sub ratione aliqua veluti communi & abstrahente ab illicito , interim autem conditio appositā per intellectum excludet malitiam , *Sanch. n. 35.*

Dixi 2. Saltem si excipiatur materia turpis , quia 87. in hac est specialis ratio , uti rectè *Ovied. n. 50.* , & dicitur à *n. 95.* , si enim voluntas delectaret se , v. g. in hoc objecto , haberem copulam , si essem in matrimonio , ex delectatione illa rationali naturaliter simul orietur delectatio sensitiva , quæ , uti jam dictum est , feretur in copulam absolutè , & commovebit spiritus genitales , magisque trahet ad consensum ; imò *Ovied.* dicit hanc delectationem sensitivam hoc ipso fore volitam , si volita sit delectatio rationalis , quæ est naturalis & necessaria illius causa : unde nec viduis licita est , saltem sensitiva delectatio circa copulam præteritam , nec sponsis circa copulam futuram , quamvis talis copula suo tempore fuerit

rit aut futura sit illis licita, ut pluribus dicitur
L. 6. p. 3. quando de Matrimonio, Et hic
aliquid insinuat.

88. *Obji.* Qui delectatur de comestione carnis
die Veneris, peccat, ergo etiam qui delectatur
de facienda, si liceret, quia conditio nihil ponit
in re, nec quicquam immutat. R. n. conf., per
peccat, quia actus ejus fertur in comestionem,
cui à parte rei posita est cum malitia sua ob-
jectiva, posterior actus non fertur in comestionem
ut à parte rei ponendam cum malitia, sed in
paratam intentionaliter à prohibitione & à ma-
litia: & quamvis conditio nihil ponat in re,
immutet objectum in se, tamen si hoc non sit
intrinsecè semper malum, intentionaliter separatum
ab eo malitiam, & tum voluntas fertur in ob-
jectum sub ratione objecti & ut intentionaliter
paratum à malitia.

89. §. 10. Delectatio de objecto in se malo, sed
ne culpa facto, v.g. commissio ex ignorantia
vincibili, in ebrietate, in somno &c., est pec-
catum tale, quale objectum, *Suar. n. 14. Sanchez*
15. Tamm. n. 141. Bonae-sp. n. 77. Herinx n. 1
alique communiter; Ratio est, quia illud ob-
jectum est in se malum; quod autem non fuit
peccatum, ideo est, quia non fuit voluntarium
ergo si nunc accedat voluntas talem actum
probans vel de illo gaudens, quod sit in delecta-
tione, erit peccatum, quod specificatur à ma-
litia objectiva gravi vel levi. *Nec obstat*, quod ob-
jectum fortè non sit intrinsecè malum, uti malum
non est comestio carnis die Veneris facta
ignorantia, nam etiam illa, quando fiebat, erat
materialiter mala & prohibita, uti supponitur
aliter

aliud est, si fuisset licita, v. g. propter infirmitatem, tum enim licitum esset de ea delectari, quia tum nullam habet malitiam objectivam, nequidem materiale.

§. 11. Quamvis ex parte objecti nulla sit malitia, tamen delectatio ex parte sui habet aliquando malitiam, propter oppositionem cum aliqua virtute vel cum natura rationali, uti si solutus delectetur de copula, quam licite habent duo conjuges, aut Titius de morte per infortunium illata Cajo; in his enim objectis secundum se nulla est malitia, attamen est in delectatione circa illa, quia delectatio circa copulam opponitur castitati propriæ hominis soluti, & delectatio de morte proximi opponitur charitati: Hinc universaliter inferre Carden. illam delectationem esse malam, quæ est contra Deum, proximum vel seipsum: tunc autem delectatio est contra Deum, si objectum representetur ut irreligiosum, quomodocunque, respectu Dei vel Sanctorum, uti delectatio de conculcatione sacræ imaginis facta à fatuo: contra proximum, si delecteris de objecto ut noxio ipsi: contra seipsum, si quis delectetur de peccato vel objecto ut sibi ex aliqua saltem parte malo.

§. 12. Licita est delectatio de bono effectu ex causa mala secuto, quia hic effectus potest in se habere bonitatem, & honestè amari, non prout est à tali causa, sed secundum se; sic potest quis gaudere de pace secuta ex homicidio, de filio nato ex fornicatione. Putat etiam cum aliis multis Merat. d. 8. f. 1. licitam esse delectationem de peccato, in quantum fuit causa vel occasio boni effectus, quia peccatum sub tali respectu non est ma-

malum, & in eo sensu videtur canere Ecclesia
felix culpa, quæ talem ac tantum meruit habere
 demptorem, sed melius dicitur tantum esse
 tum gaudere de ipso effectu secundum dicta
 n. 187., quia non est licitum gaudere de mo
 alterius ut allativa divitiarum, ergo nec de
 peccato ut causativo boni: & S. Th. 1. 2. q. 7.
 1. innuens oppositum, uti & Ecclesia supra
 plicari debent, quod velint gaudium posse
 de solo effectu, eò quod reduplicatio cadat su
 formam, quæ hic est effectus ipse. Si tamen
 tively præscindatur malitia objectiva, id est
 malitia objectiva non moveat affectum, & de
 ctatio cadat præcisè super prædicatum, præ
 est causativum boni, delectatio non erit ma
 secundum dicta, dummodo tale prædicatum
 possit, & reipsa præscindatur ab omni malitia

92. Q. 18. Quid specialiter addendum sit circa
 ctationem turpem. R. seqq.

§. 1. Illa delectatio, in genere, dicitur turpis
 quæ est circa aliquid specialiter dedecens hon
 nem pudibundum & ingenuum: potest autem
 esse tantum scurrilis, uti si quis delectetur serm
 ne de partibus præposteris, flatibus ventris, de
 crementis &c., & tum est veniale tantum, præ
 loquendo: quod si aliquo modo spectet vel
 hat ad venerea, dicitur absolute turpis, & con
 hac in presenti agitur: est autem vel merè spi
 tualis, quæ se continet in sola voluntate absq
 ulla delectatione sensitiva, vel simul est carnalis
 si nempe accedat aliqua delectatio appetitus se
 sitivi.

93. §. 2. Delectatio carnalis, alia est venerea,
 sensibilis: venerea est, quæ sentitur circa partem